

Aan
de gemeenteraad

Datum
Zaaknummer InProces BBV: 2020-0088475
Betreft Raadsinformatiebrief over Reactie op motie M7 Plan van
Aanpak Leefbaarheid omgeving Sint Jorisweg, Kromhout,
Vriesestraat, Vrieseplein en Kasperspad

Vergadering van
Portefeuillehouder: Marco Stam
Begrotingsprogramma Leefbaar & Veilig Dordrecht
Pijler Sociale Leefomgeving
Kernteam/Opgave: Wijken - Wijk-, Gebieds- & Accountmanagement
Auteur: Els van Leeuwen
E-mail: eh.van.leeuwen@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Els van Leeuwen
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

De motie is ingediend bij de behandeling van de visie Van opvang naar wonen 2020-2025.

In de motie benadrukt u dat de visie opvang niet de oplossing is voor de problematiek in het Kromhout en dat daarvoor een integrale aanpak nodig is. Wij onderschrijven dat en daarom is buurt/omgeving Kromhout sinds 2017 een aangewezen gebied in het kader van de Intensieve en integrale aanpak overlast, zoals beschreven in de RIB 1968117 en is opgenomen als focusthema in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 naast onder meer ondermijning.

Hieronder gaan we in op de problematiek, de integrale interventies, de stappen die de afgelopen jaren reeds zijn gezet om de overlast te verminderen, actuele stand van zaken en de toekomstige ontwikkelingen.

Wat is de te delen informatie?

Achtergrond/aanleiding

Het Kromhout-gebied staat al meerdere jaren onder druk door aanhoudende overlast. Het betreft een kwetsbaar gebied door de aanwezigheid van meerdere voorzieningen zoals de dag- en nachtopvang van het Leger des Heils, de GGZ-instelling Yulius, de casino's, de coffeeshop, het braakliggend terrein, goedkope supermarkt en het Eritrees inloophuis.

De overlast bestaat onder andere uit alcohol/drugsgebruik, lastig vallen van passanten en omwonenden, vechtpartijen, wildplassen, geluidsoverlast, vervuiling en intimiderend en sociaal gedrag. We willen benadrukken dat deze overlast zeker niet alleen veroorzaakt wordt door cliënten en bezoekers van het Leger des Heils, maar cumuleert door de combinatie van deze uiteenlopende voorzieningen die in dit gebied een aantrekkingskracht uitoefenen op personen van verschillende pluimage die zich niet weten te gedragen.

Brede integrale aanpak

Het Kromhout e.o. is door de Stuurgroep Leefbaarheid en Veiligheid aangewezen als gebied waar een intensieve samenwerking en integrale aanpak plaatsvindt. Dat betekent het integraal inzetten van kennis en expertise en het bieden van een samenhangend geheel van interventiemogelijkheden met aandacht voor alle leefgebieden voor de overlastgevers, waarmee de ernstige overlast - geconcentreerd dus daar en bij wie dit het echt nodig is - kan worden beteugeld. Dit is de kracht van de inmiddels bewezen aanpak. Ook een gedeelde urgentie van de problematiek, door de in- en externe partners op alle niveaus, de bestuurlijke betrokkenheid en het uitoefenen van druk zijn medebepalend voor de effectiviteit van de aanpak.

Deze integrale aanpak richt zich op het sociale,- fysieke,- en veiligheidsdomein. De gemeente heeft hierop een stevige regierol. Wij werken hierbij o.a. samen met politie, handhaving, Trivire, Sociale Dienst Drechtsteden (SDD), openbare geestelijke gezondheidspartners (oGGZ), Openbaar Ministerie (OM), Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J), buurt- en jongerenwerk en Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH ZHZ). Het kernteam ernstige overlast - bestaande uit meerdere vakdisciplines - weet wat er speelt, heeft korte lijnen met onze externe partners, legt de juiste verbanden en stuurt waar nodig bij.

Vorig jaar is er veel aandacht geweest voor de relatie tussen de opvangvoorzieningen in de buurt en de verwachte en ervaren overlast. De aanleiding hiervoor was de verhuizing van de dagopvang naar het Kromhout. Gedurende deze periode is de bovengenoemde aanpak onverkort voortgezet en is gezamenlijk gewerkt aan het (kwalitatief) verbeteren en doorontwikkelen van de leefbaarheid en veiligheid. Concreet wordt ingezet op schoon, heel en veilig, nieuwbouw- en verbouwoontwikkelingen, verminderen kwetsbare groepen door een persoonsgerichte aanpak en goede communicatie met bewoners en instellingen. Ondanks de complexiteit van de problematiek zijn veel stappen gezet die ervoor hebben gezorgd dat de toenemende en ervaren overlast is afgenomen.

Ook de komende periode gaan we gestaag door met de ingezette weg en anticiperen we op de ontwikkelingen in dit gebied. Om een beeld te geven volgt hieronder een korte uitwerking.

Ontwikkelingen tot nu toe en vooruitblik

Nieuwbouwoontwikkelingen

In het gebied staan meerdere nieuwbouwoontwikkelingen op stapel. Voorbeelden hiervan zijn:

1. verbetering van de locatie Kromhout 151/161 (in uitvoering)
2. sloop, transformatie en nieuwbouw hoek Kromhout/Warmoezierspad (start najaar 2020)
3. sloop en nieuwbouw Yulius-locatie (in ontwikkeling).

Wij zijn ervan overtuigd dat deze (nieuw)bouwplannen al op kortere termijn een verschil voor de buurt gaan maken. Wij zorgen voor een goede communicatie met de buurt, een zorgvuldige planning met andere ontwikkelingen, scherpe aandacht van overlast door bouwverkeer en zorgen voor een goede afstemming met de gebiedsontwikkelaars.

De hotelontwikkeling op het Vrieseplein verloopt echter niet zo soepel en daardoor wordt het braakliggende terrein door de buurt als onprettig/onveilig ervaren.

Blekershof

Vanwege de nieuwbouwoontwikkelingen investeren we in dit deel van de buurt vooral door mankementen aan verlichting snel te repareren, opkomend onkruid op tijd te verwijderen en voeren we alleen noodzakelijke reparaties aan bestrating uit. Politie en handhaving nemen deze plek zeer frequent mee op hun rondes aangezien hier regelmatig overlastgevers worden gesignaleerd.

Schoon en heel

Een grote ergernis van bewoners is het zwerfvuil. Cliënten van het Leger des Heils prikken bijna dagelijks zwerfafval. Daarnaast zijn met het Buurt Service Team afspraken gemaakt voor wekelijks extra inzet.

Veiligheid

In het gebied geldt een alcoholverbod en samenscholingsverbod. Handhaving en politie zijn dagelijks aanwezig, ook in burger. Zij spreken overlastgevers aan, bekeuren veelvuldig en schrijven wijkverboden uit. Met beide partijen hebben we regelmatig overleg en nemen we actuele stand van zaken door en wordt besproken of andere acties/interventies noodzakelijk zijn.

Sinds begin 2019 stonden drie mobiele camera's in de buurt. Deze zijn begin juni 2020 vervangen door vijf vaste camera's. Hier gaat niet alleen een preventieve werking van uit, de uitbreiding en verbeterde kwaliteit van deze nieuwe camera's maakt dat beter kan worden gereageerd vanuit de meldkamer en vervolgens de (mobiele) surveillance veel sneller kan ingrijpen op incidenten en overtredingen. Wat daarnaast goed werkt zijn de korte lijnen en de samenwerking tussen de beveiligers van het Leger des Heils, handhaving en de politie.

Persoonsgerichte aanpak

Naast opvang en begeleiding door het Leger des Heils doen we er alles aan om op persoonsniveau mensen te verleiden (vrijwillige) hulp te accepteren. Dit gebeurt door de Kerngroep Overlast en het Interventieteam. De Kerngroep bestaat uit partners uit het sociale domein en voorzien in een sociaal aanbod aan personen die ontvankelijk zijn om via werk, scholing en/of zorg (maatwerk) weer op het juiste pad te geraken. Voor personen die hiervoor niet ontvankelijk zijn, wordt een repressieve insteek toegepast via het Interventieteam. Dit team bezoekt de betrokkene (en zijn directe omgeving) thuis en maakt duidelijk kenbaar dat hij of zij overlast veroorzaakt waarbij de samenleving ernstige hinder ondervindt. Daarop worden meerdere interventiemiddelen ingezet om het betrokkene lastig te maken. Zo heeft de sociale dienst onlangs enkele personen, die al geruime tijd overlast veroorzaakten, via 'baanbrekend' (tijdelijk) aan het werk gekregen. Een enkeling reageert niet, komt afspraken niet na en bij hen is inmiddels de uitkering tijdelijk stop gezet.

Ondanks dat er ook successen worden geboekt krijgen we nauwelijks grip op de kleine groep ernstige overlastgevers. Kenmerken van deze personen zijn: dakloos/thuisloos, zorgmijddend, ontbreken netwerk en ze hebben niets te verliezen. De inzet van het Interventieteam is bij de meesten niet aan de orde, doordat druk uitoefenen op de kring rond de overlastgever niet mogelijk is vanwege het ontbreken van een netwerk van familie en/of vrienden. Desalniettemin blijven we ook hier zoeken naar oplossingen die voor deze personen wel passend zijn. Om te laten zien dat het ons echt menens is zijn we als gemeente - zoals al beschreven samen met de politie, handhaving, buurtwerk en het Leger des Heils - frequent aanwezig in het gebied en treden we op door te verbaliseren op alle geconstateerde overtredingen. Deze samenwerking verloopt uitstekend.

Communicatie en bewoners

Vanuit de diverse partijen vindt regelmatig afstemming met bewoners en de beheergroep plaats. Met name buurtwerk en het Leger des Heils hebben geregeld contact met burens en zijn aanwezig voor een praatje op straat. Iedere twee maanden brengen we een gezamenlijke nieuwsbrief uit. Het bereik is ca. 600 huishoudens. Ook beantwoorden we regelmatig de berichten/verzoeken die via allerlei kanalen bij gemeente of partners binnenkomen.

Vernieuwen en verminderen voorzieningen kwetsbare doelgroepen

Eén van de acties uit de visie 'Van opvang naar wonen 2020-2025' is het verminderen van het aantal plekken voor opvang in deze buurt en vernieuwing van de opvang. De uitvoering van de visie opvang is door het uitbreken van de coronacrisis in een stroomversnelling geraakt. In korte tijd zijn ca. 40 dakloze personen ondergebracht bij de Short Stay Facility en in een hotel. Momenteel worden maximaal 50 personen opgevangen op de locatie Kromhout. Door de noodmaatregelen is er sinds medio maart niet meer gehandhaafd op het samenscholingsverbod. Wel op de noodmaatregelen, zoals de 1,5 meter afstand en met niet meer dan 3 personen samenkomen. Aan de geplande gebiedsverboden is daarom geen uitvoering gegeven. Indien nodig worden deze in juli en augustus weer opgepakt.

Het Leger des Heils verwacht binnenkort te starten met het verbouwen van de crisisopvang, waarbij de slaapzalen plaatsmaken voor 1- en 2 persoonskamers. Verder is afgelopen mei Yulius verhuisd. Deze panden zullen worden gesloopt en plaatsmaken voor nieuwbouw.

In de maanden april en mei is mede door de corona-maatregelen de overlast met ruim 50% afgenomen. De eerste weken zijn vaste bezoekers in de buurt vooral gewaarschuwd en beboet op de 1,5 meter maatregel. Kort daarna was het aanzienlijk rustig op straat. Sinds begin juni de coronabeperkingen zijn versoepeld merken we dat het net als in de rest van de stad het ook in deze buurt weer drukker wordt. We zien een lichte toename van constatering van personen die alcohol nuttigen en overlast door ruzie/twist. Politie en handhaving zijn hier weer zeer alert op.

Conclusie

De aanpak van de overlast in deze buurt vindt integraal en in nauwe afstemming met alle relevante partners plaats. De domeinen zorg, wonen, bouwen, veiligheid, schoon en heel worden steeds met elkaar verknoopt. De lijnen zijn kort en interventies worden met elkaar afgestemd. Resultaat is een afname van de overlast en spreiding van kwetsbare groepen. De buurt blijft onze scherpste in aandacht en een integrale aanpak nodig hebben. Én daar zorgen we ook voor totdat we gezamenlijk met de buurtbewoners kunnen concluderen dat onze extra aandacht niet meer nodig is.

We blijven nieuwe ontwikkelingen op de voet volgen en waar nodig ondernemen we acties.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Bewonersgroepen in het gebied worden actief geïnformeerd over de reactie op de motie.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Eventuele maatregelen worden bekostigd uit budget Aanpak overlast vanuit Opgave Veilige Stad.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Voortgang Visie opvang kwetsbare groepen - Raadsinformatiebrief;

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Kromhout e.o. is sinds 2017 een aangewezen gebied in het kader van de Intensieve en integrale aanpak overlast, zoals beschreven in de RIB 1968117.

De motie is aangenomen bij de behandeling van de Visie Opvang, vaststellen Visie opvang kwetsbare groepen, 2510744.